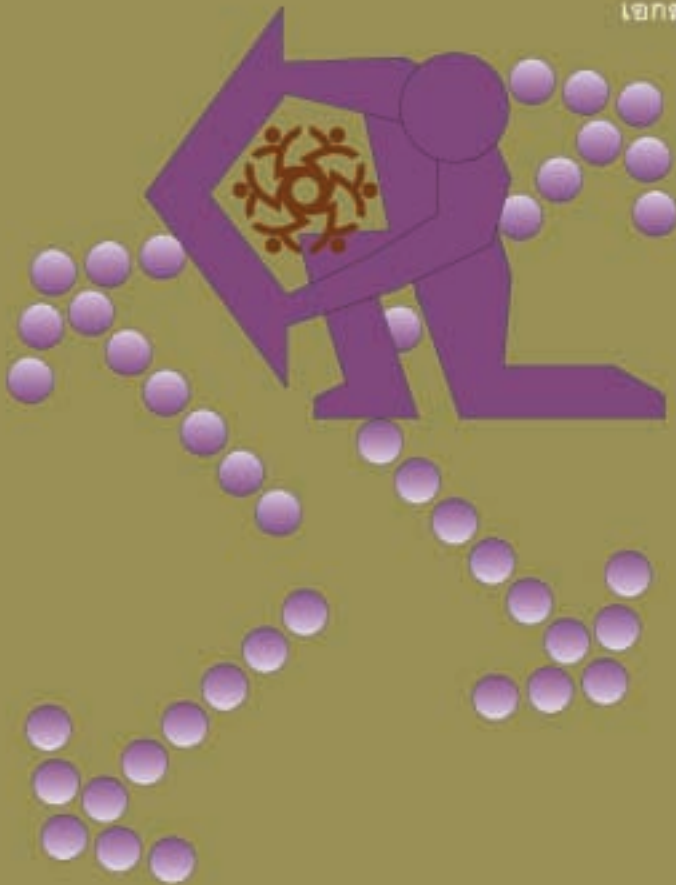

แนวทางปฏิบัติและ มาตรฐานสิทธิมนุษยชน ระหว่างประเทศ

เอกสารลำดับที่ 2

ผู้พิทักษ์สิทธิมนุษยชน

ปฎิญาณว่าด้วยสิทธิและความรับผิดชอบของปัจเจกบุคคล กลุ่มบุคคล
และองค์กรของสังคมในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน
และเสรีภาพขั้นพื้นฐานซึ่งเป็นที่ยอมรับอย่างสากล

แนวทางปฏิบัติและมาตรฐาน สิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศ

เอกสารลำดับที่ 2

ผู้พิทักษ์สิทธิมนุษยชน

ปฏิญญาว่าด้วยสิทธิและความรับผิดชอบของปัจเจกบุคคล กลุ่มบุคคล
และองค์กรของสังคมในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน
และเสรีภาพขั้นพื้นฐานซึ่งเป็นที่ยอมรับอย่างสากล

สถานเอกอัครราชทูตอังกฤษประจำประเทศไทย
สนับสนุนการแปลและจัดพิมพ์

ผู้แปล : ปิยนุช สิริพัฒนะ
บรรณาธิการ : อัจฉรา ฉายากุล

บทนำ

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้ถือกำเนิดจากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2540 โดยพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ.2542 มาตรา 15 ได้บัญญัติอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติประการหนึ่งคือการตรวจสอบและรายงานการกระทำหรือการละเลยการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนหรืออันไม่เป็นไปตามพันธกรณีระหว่างประเทศเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนที่ไทยเป็นภาคี

สมัชชาใหญ่สหประชาชาติได้รับรองข้อมติที่ 53/144 เมื่อวันที่ 9 ธันวาคม ค.ศ.1998 ให้ความเห็นชอบกับสาระของ**ปฏิญญาว่าด้วยสิทธิและความรับผิดชอบของปัจเจกบุคคล กลุ่มบุคคล และองค์กรของสังคมในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนและเสรีภาพขั้นพื้นฐาน**ซึ่งเป็นที่ยอมรับอย่างสากล (Declaration on the Right and Responsibility of Individuals, Groups and Organs of Society to Promote and Protect Universally Recognized Human Rights and Fundamental Freedoms) หรือเป็นที่รู้จักในนามของ**ปฏิญญาว่าด้วยผู้พิทักษ์สิทธิมนุษยชน** ซึ่งแม้ว่าปฏิญญาดังกล่าวจะไม่ก่อให้เกิดพันธกรณีทางกฎหมายระหว่างประเทศ แต่โดยที่ปฏิญญาดังกล่าวได้รับการรับรองจากสหประชาชาติ และประเทศไทยก็ได้ร่วมอุปถัมภ์ (co-sponsor) ร่างข้อมติและให้เสียงสนับสนุนในการรับรองข้อมติดังกล่าว ซึ่งแสดงถึงความจริงจังในการสนับสนุนสาระของปฏิญญาฉบับนี้ ดังนั้น รัฐบาลไทยจึงมีพันธกรณีด้านจริยธรรมที่จะเคารพหลักการที่ปรากฏในปฏิญญาฉบับนี้

สาระสำคัญของปฏิญญา เป็นการให้คำจำกัดความของผู้พิทักษ์สิทธิมนุษยชน (human rights defenders) ว่าหมายถึงบุคคล กลุ่มบุคคล และองค์กรอื่นๆ ของสังคมใดก็ตามที่ปฏิบัติหน้าที่ในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม พลเมือง และการเมือง รวมถึงสิทธิในการดำเนินการต่างๆ เช่น การชุมนุมโดยสันติ การเข้าร่วมในองค์กรหรือสมาคม รวมทั้งการติดต่อกับองค์กรต่างประเทศ เพื่อดำเนินงานด้านสิทธิมนุษยชนกับฝ่ายต่างๆ ความรับผิดชอบของรัฐในการดำเนินมาตรการตามที่กำหนดไว้ในปฏิญญา การเยียวยาเมื่อถูกละเมิด เป็นต้น

ต่อมาในปี ค.ศ.2000 คณะกรรมาธิการสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติได้แต่งตั้งตำแหน่ง**ผู้แทนพิเศษของเลขาธิการสหประชาชาติว่าด้วยผู้พิทักษ์สิทธิมนุษยชน**ขึ้น โดยมีอาณัติหรืออำนาจหน้าที่ เช่น การรับเรื่องร้องเรียนของการละเมิดผู้พิทักษ์สิทธิมนุษยชน การสร้างความร่วมมือกับรัฐบาลและบุคคลต่างๆ ในการส่งเสริมการปฏิบัติตามปฏิญญา

การเสนอมาตรการในการคุ้มครองผู้พิทักษ์สิทธิมนุษยชน รวมถึงการจัดทำรายงานประจำปี โดยมี Ms. Hina Jilani ชาวปากีสถาน เป็นผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าว

โดยที่ผู้พิทักษ์สิทธิมนุษยชนทั่วโลก รวมทั้งในประเทศไทย นับตั้งแต่ผู้นำชุมชนจนถึงองค์การเอกชนด้านสิทธิมนุษยชน ยังคงประสบกับอุปสรรคในการปฏิบัติหน้าที่หลายประการ นับตั้งแต่ความไม่เข้าใจและการไม่ยอมรับบทบาทจากหน่วยงานภาครัฐและสาธารณชน บางกลุ่ม การถูกกีดกันในการปฏิบัติงาน บางครั้งมีการดำเนินการเพื่อลดความน่าเชื่อถือในการทำงานของบุคคลเหล่านี้ มีการข่มขู่ และบางกรณีมีเหตุรุนแรงถึงถูกสังหารอันเนื่องมาจากการปฏิบัติหน้าที่ ซึ่งยังไม่สามารถนำตัวผู้กระทำความผิดมาลงโทษได้ และสาธารณชนมิได้ถือเป็นกรณีสำคัญว่าคดีฆาตกรรมทั่วไป จึงทำให้การคุ้มครองผู้พิทักษ์สิทธิมนุษยชนยังไม่มี ความเข้มแข็ง สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติจึงหวังว่าการจัดแปลและเผยแพร่ปฏิญญาว่าด้วยผู้พิทักษ์สิทธิมนุษยชนฉบับนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานของรัฐ ให้ได้ทราบถึงพันธกรณีที่จะต้องเคารพหลักการที่ปรากฏในปฏิญญา รวมถึงภาควิชาการ ภาคเอกชน และสาธารณชนทั่วไปที่จะได้รับทราบและร่วมกันส่งเสริมบทบาทและคุ้มครองผู้พิทักษ์สิทธิมนุษยชนในประเทศไทยให้เข้มแข็งต่อไป และขอขอบคุณสถานเอกอัครราชทูต อังกฤษประจำประเทศไทยที่ได้สนับสนุนการแปลและจัดพิมพ์เอกสารฉบับนี้

สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

มีนาคม 2546

**ปฏิญญาว่าด้วยสิทธิและความรับผิดชอบของปัจเจกบุคคล กลุ่มบุคคล
และองค์กรของสังคม ในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน
และเสรีภาพขั้นพื้นฐานซึ่งเป็นที่ยอมรับอย่างสากล**

ข้อกติสมัชชาใหญ่สหประชาชาติที่ 53/144

สมัชชาใหญ่สหประชาชาติ

โดยยืนยันถึงความสำคัญในการปฏิบัติตามจุดมุ่งหมายและหลักการของกฎบัตรสหประชาชาติ ในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนและเสรีภาพขั้นพื้นฐานทั้งปวงสำหรับทุกคนในทุกประเทศของโลก

โดยสังเกต ถึงข้อมติของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนที่ 1998/7 เมื่อวันที่ 3 เมษายน ค.ศ.1998 ตามบันทึกทางการของคณะมนตรีเศรษฐกิจและสังคม ค.ศ.1998 เอกสารเพิ่มเติม หมายเลข 3 (E/1998/23) บทที่ 2 ตอน A ซึ่งคณะกรรมการได้เห็นชอบร่างปฏิญญาว่าด้วย สิทธิและความรับผิดชอบของปัจเจกบุคคล กลุ่มบุคคล และองค์กรของสังคม ในการส่งเสริม และคุ้มครองสิทธิมนุษยชนและเสรีภาพขั้นพื้นฐานซึ่งเป็นที่ยอมรับอย่างสากล

โดยสังเกตด้วย ถึงข้อมติคณะมนตรีเศรษฐกิจและสังคมที่ 1998/33 เมื่อวันที่ 30 กรกฎาคม ค.ศ.1998 ซึ่งคณะมนตรีได้เสนอแนะร่างปฏิญญานี้แก่สมัชชาใหญ่สหประชาชาติเพื่อรับรอง

โดยคำนึง ถึงความสำคัญในการรับรองร่างปฏิญญานี้ในบริบทของการครบรอบ 50 ปี ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนตามข้อมติ 217 A (III)

1. รับรอง ปฏิญญาว่าด้วยสิทธิและความรับผิดชอบของปัจเจกบุคคล กลุ่มบุคคล และองค์กร ของสังคม ในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนและเสรีภาพขั้นพื้นฐานซึ่งเป็นที่ยอมรับ อย่างสากล ตามเอกสารผนวกของข้อมติ

2. เชิญ รัฐบาล หน่วยงานและองค์กรต่างๆ ของระบบสหประชาชาติ องค์กรระหว่างรัฐบาล องค์กรเอกชน ให้เร่งความพยายามในการเผยแพร่ปฏิญญานี้ และส่งเสริมความเคารพและ เข้าใจในปฏิญญาให้เป็นสากล และขอให้เลขาธิการบรรจู้ดวบทของปฏิญญาในหนังสือ “สิทธิมนุษยชน: เอกสารรวบรวมตราสารระหว่างประเทศ” ของการจัดพิมพ์ครั้งต่อไป

การประชุมเต็มคณะครั้งที่ 85

9 ธันวาคม ค.ศ. 1998

เอกสารผนวก

ปฏิญญาว่าด้วยสิทธิและความรับผิดชอบของปัจเจกบุคคล กลุ่มบุคคล และองค์กรของสังคม ในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนและเสรีภาพขั้นพื้นฐานซึ่งเป็นที่ยอมรับอย่างสากล

สมาชิกใหญ่สหประชาชาติ

ยืนยัน ความสำคัญในการปฏิบัติตามจุดมุ่งหมายและหลักการของกฎบัตรสหประชาชาติ ในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนและเสรีภาพขั้นพื้นฐานทั้งปวงสำหรับทุกคนในทุกประเทศของโลก

ยืนยันด้วย ถึงความสำคัญของปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน และกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิมนุษยชนทั้งหลาย ตามข้อมติที่ 2200A (XXI) ว่าเป็นพื้นฐานของความพยายามระหว่างประเทศในการส่งเสริมให้มีการเคารพและปฏิบัติตามสิทธิมนุษยชนและเสรีภาพขั้นพื้นฐานอย่างเป็นสากล และให้ความสำคัญแก่ตราสารสิทธิมนุษยชนอื่นๆ ที่ได้รับการรับรองภายใต้ระบบสหประชาชาติและในระดับภูมิภาค

ย้ำว่า สมาชิกของประชาคมระหว่างประเทศทั้งปวงต้องดำเนินการโดยร่วมกันและแยกกัน ในการปฏิบัติตามพันธกรณีอย่างจริงจังเพื่อส่งเสริมและกระตุ้นให้เกิดการเคารพสิทธิมนุษยชนและเสรีภาพขั้นพื้นฐานสำหรับทุกคนโดยปราศจากการแบ่งแยกทั้งหมด รวมทั้งที่มีพื้นฐานจากเชื้อชาติ สีผิว เพศ ภาษา ศาสนา ความคิดเห็นทางการเมืองหรืออื่นใด ต้นกำเนิดแห่งชาติ และสังคม ทรัพย์สิน สถานะการเกิดหรืออื่นใด และยืนยันถึงความสำคัญอย่างยิ่งในการให้เกิดความร่วมมือระหว่างประเทศเพื่อทำให้เกิดการปฏิบัติตามพันธกรณีตามกฎบัตรให้เป็นจริง

ยอมรับ บทบาทสำคัญของความร่วมมือระหว่างประเทศ ผลงานที่มีคุณค่าของปัจเจกบุคคล กลุ่มบุคคล และสมาคมทั้งหลาย ที่ส่งผลให้เกิดการจัดการละเมิดสิทธิมนุษยชนและเสรีภาพขั้นพื้นฐานทั้งปวงของประชาชาติและปัจเจกบุคคล รวมถึงการละเมิดอย่างเป็นระบบรุนแรงและกว้างขวาง เช่น การละเมิดอันเป็นผลมาจากการเหยียดผิว การเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติทุกรูปแบบ ลัทธิล่าอาณานิคม การยึดครองหรือการครอบงำโดยต่างชาติ การรุกราน

หรือคุกคามต่ออธิปไตยของชาติ เอกภาพของชาติหรือบูรณภาพของดินแดน และจากการปฏิบัติหรือการยอมรับในสิทธิของประชาชนชาติในการกำหนดเจตจำนง รวมถึงสิทธิของประชาชนทุกคนในการมีอธิปไตยเหนือความมั่งคั่งและทรัพยากรธรรมชาติอย่างเต็มที่

ตระหนักถึง ความสัมพันธ์ระหว่างสันติภาพและความมั่นคงระหว่างประเทศกับการได้รับสิทธิมนุษยชนและเสรีภาพขั้นพื้นฐาน และระลึกว่าความรู้สันติภาพและความมั่นคงปลอดภัยไม่สามารถเป็นข้ออ้างในการละเมิดได้

ย้ำว่า สิทธิมนุษยชนและเสรีภาพขั้นพื้นฐานทั้งปวงเป็นสากล ไม่สามารถแบ่งแยกได้ ขึ้นต่อกันเกี่ยวเนื่องสัมพันธ์กันและควรได้รับการส่งเสริมและนำไปปฏิบัติด้วยความยุติธรรมและเป็นธรรมโดยปราศจากความอคติในการปฏิบัติเฉพาะประเภทของสิทธิและเสรีภาพเหล่านั้น

ย้ำว่าความรับผิดชอบและหน้าที่เบื้องต้นแรกในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนและเสรีภาพขั้นพื้นฐานเป็นของรัฐ

ตระหนักถึง สิทธิและความรับผิดชอบของปัจเจกบุคคล กลุ่มบุคคล และสมาคมทั้งหลายในการส่งเสริมความเคารพและก่อให้เกิดความรู้ด้านสิทธิมนุษยชนและเสรีภาพขั้นพื้นฐานในระดับประเทศและระหว่างประเทศ

จึงประกาศว่า

ข้อ 1

บุคคลทุกคนมีสิทธิ โดยลำพังหรือโดยร่วมกับผู้อื่น ที่จะส่งเสริมและต่อสู้เพื่อให้เกิดการคุ้มครอง และตระหนักถึงสิทธิมนุษยชนและเสรีภาพขั้นพื้นฐาน ในระดับประเทศและระหว่างประเทศ

บุคคลทุกคนมีสิทธิ โดยลำพังหรือโดยร่วมกับผู้อื่น ที่จะส่งเสริมและต่อสู้เพื่อให้เกิดการคุ้มครอง และตระหนักถึงสิทธิมนุษยชนและเสรีภาพขั้นพื้นฐาน ในระดับประเทศและระหว่างประเทศ

รัฐแต่ละรัฐมีความรับผิดชอบและหน้าที่ในเบื้องต้นแรกที่จะคุ้มครอง ส่งเสริม และนำสิทธิมนุษยชน และเสรีภาพขั้นพื้นฐานไปปฏิบัติ

รัฐแต่ละรัฐต้องดำเนินขั้นตอนด้านนิติบัญญัติ การบริหาร และอื่นๆ ที่จำเป็นเพื่อให้มั่นใจว่า สิทธิ และเสรีภาพทั้งหลายแห่งปฏิญญานี้ได้รับการประกันอย่างเป็นผล

ข้อ 2

1. รัฐแต่ละรัฐมีความรับผิดชอบและหน้าที่ในเบื้องต้นแรกที่จะคุ้มครอง ส่งเสริม และนำสิทธิมนุษยชนและเสรีภาพขั้นพื้นฐานไปปฏิบัติ อาทิ โดยการดำเนินขั้นตอนต่างๆ ที่อาจจำเป็นต่อการสร้างสภาพที่เหมาะสมในด้านสังคม เศรษฐกิจ การเมือง และอื่นๆ รวมถึงการประกันทางกฎหมายที่จำเป็นเพื่อให้มั่นใจว่า ทุกคนที่อยู่ภายใต้เขตอำนาจรัฐ โดยลำพัง และโดยร่วมกับผู้อื่น ได้รับสิทธิและเสรีภาพขั้นพื้นฐานในทางปฏิบัติจริง

2. รัฐแต่ละรัฐต้องดำเนินขั้นตอนด้านนิติบัญญัติ การบริหาร และอื่นๆ ที่จำเป็นเพื่อให้มั่นใจว่า สิทธิและเสรีภาพทั้งหลายแห่งปฏิญญานี้ได้รับการประกันอย่างเป็นผล

ข้อ 3

กฎหมายภายในประเทศที่สอดคล้องกับกฎบัตรสหประชาชาติและพันธกรณีระหว่างประเทศอื่นๆ ของรัฐที่เกี่ยวข้องกับสิทธิมนุษยชนและเสรีภาพขั้นพื้นฐาน ถือเป็นกรอบกระบวนการยุติธรรมที่จะให้มีการปฏิบัติและใช้สิทธิมนุษยชนและเสรีภาพขั้นพื้นฐาน รวมทั้งเป็นกรอบสำหรับการดำเนินกิจกรรมทั้งปวงที่ควรปฏิบัติตามปฏิญญาดังนี้เพื่อการส่งเสริม คุ้มครอง และได้รับสิทธิและเสรีภาพเหล่านี้

ข้อ 4

ข้อความใดในปฏิญญานี้จะต้องไม่นำไปตีความในทางที่เสื่อมเสียหรือขัดแย้งกับวัตถุประสงค์และหลักการของกฎบัตรสหประชาชาติ หรือจำกัด หรือลดทอนจากบทบัญญัติของปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิมนุษยชน ตราสารระหว่างประเทศ และคำมั่นสัญญาอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องในเรื่องนี้

ข้อ 5

ด้วยจุดประสงค์ในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนและเสรีภาพขั้นพื้นฐานบุคคลทุกคนมีสิทธิโดยลำพังหรือโดยร่วมกับผู้อื่น ในระดับประเทศและระหว่างประเทศในการ

- (ก) พบหรือชุมนุมกันอย่างสันติ
- (ข) ก่อตั้ง ร่วม หรือมีส่วนร่วมในองค์การเอกชน สมาคมหรือกลุ่มทั้งหลาย
- (ค) ติดต่อสื่อสารกับองค์การเอกชน หรือองค์การระหว่างประเทศ

บุคคลทุกคนมีสิทธิโดยลำพังหรือโดยร่วมกับผู้อื่น ในระดับประเทศและระหว่างประเทศในการพบหรือชุมนุมกันอย่างสันติ
ก่อตั้ง ร่วม หรือมีส่วนร่วมในองค์การเอกชน สมาคมหรือกลุ่มทั้งหลาย
ติดต่อสื่อสารกับองค์การเอกชน หรือองค์การระหว่างประเทศ

ข้อ 6

บุคคลทุกคนมีสิทธิ โดยลำพังหรือโดยร่วมกับผู้อื่นในการ

(ก) รับรู้ เสาะหา ได้มา ได้รับ และครอบครองข้อมูลเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนและเสรีภาพขั้นพื้นฐานทั้งปวง รวมทั้งการเข้าถึงข้อมูลว่าสิทธิและเสรีภาพเหล่านั้นจะทำให้ผลในทางกฎหมาย การศาล และการบริหารภายในประเทศได้อย่างไร

(ข) จัดพิมพ์ แจ้าง หรือ เผยแพร่ ความคิดเห็น ข้อมูล หรือความรู้ที่เกี่ยวข้องกับสิทธิมนุษยชนและเสรีภาพขั้นพื้นฐานทั้งปวงได้อย่างเสรี ทั้งนี้ ตามที่กำหนดไว้ในตราสารด้านสิทธิมนุษยชนหรือตราสารระหว่างประเทศอื่นที่เกี่ยวข้อง

(ค) เรียนรู้ อภิปราย ก่อตั้ง หรือมีความคิดเห็นในการเคารพสิทธิมนุษยชนและเสรีภาพขั้นพื้นฐานทั้งปวงทั้งในด้านกฎหมายและปฏิบัติจริงด้วยวิธีการดังกล่าวหรือวิธีอื่นที่เหมาะสมเพื่อให้สาธารณชนมีความสนใจเกี่ยวกับเรื่องนี้

บุคคลทุกคน โดยลำพังหรือโดยร่วมมือกับผู้อื่น มีสิทธิที่จะพัฒนา และอภิปรายแนวคิดใหม่ด้านสิทธิมนุษยชน หลักการ และการรณรงค์ให้เกิดการยอมรับ

ข้อ 7

บุคคลทุกคน โดยลำพังหรือโดยร่วมมือกับผู้อื่น มีสิทธิที่จะพัฒนา และอภิปรายแนวคิดใหม่ด้านสิทธิมนุษยชน หลักการ และการรณรงค์ให้เกิดการยอมรับ

ข้อ 8

1. บุคคลทุกคนมีสิทธิโดยลำพังหรือโดยร่วมมือกับผู้อื่นในการเข้าถึงอย่างมีประสิทธิภาพ โดยปราศจากการเลือกปฏิบัติ ในการมีส่วนร่วมกับรัฐบาลของตน และการดำเนินงานสาธารณะ
2. ทั้งนี้ รวมถึงสิทธิ โดยลำพังหรือโดยร่วมมือกับผู้อื่น ในการยื่นข้อวิจารณ์ต่อองค์กร หรือหน่วยงานของ รัฐบาลเพื่อปรับปรุงการดำเนินงานสาธารณะ รวมทั้งการชี้ให้เห็นถึง เรื่องใดก็ตามของการดำเนินการที่อาจขัดขวางหรือหยุดยั้งการส่งเสริม ค้ำครอง และการบรรลุถึงสิทธิมนุษยชนและเสรีภาพขั้นพื้นฐาน

ข้อ 9

1. ในการใช้สิทธิมนุษยชนและเสรีภาพขั้นพื้นฐาน รวมทั้งการส่งเสริมและค้ำครอง สิทธิมนุษยชนตามที่อ้างถึงในปฏิญญานี้ บุคคลทุกคนมีสิทธิ โดยลำพังหรือโดยร่วมมือกับผู้อื่น ที่จะได้รับประโยชน์จากการเยียวยาอย่างมีประสิทธิภาพ และได้รับการคุ้มครองเมื่อมีการ ละเมิดสิทธิเหล่านั้น

บุคคลทุกคนมีสิทธิ โดยลำพังหรือโดยร่วมมือกับผู้อื่น ที่จะได้รับ ประโยชน์จากการเยียวยาอย่างมีประสิทธิภาพ และได้รับการ คุ้มครองเมื่อมีการละเมิดสิทธิเหล่านั้น

2. เพื่อให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายดังกล่าว บุคคลทุกคนที่เห็นว่ามีสิทธิหรือเสรีภาพของตนถูกละเมิด ย่อมมีสิทธิ ไม่ว่าด้วยตนเองหรือผ่านทางผู้แทนที่ได้รับมอบอำนาจตามกฎหมายที่จะร้องเรียนและให้มีการนำเรื่องร้องเรียนสู่การพิจารณาโดยพลันอย่างเปิดเผยโดยคณะตุลาการ หรือหน่วยงานที่มีอำนาจเกี่ยวข้องที่เป็นอิสระและเป็นกลาง และให้มีการตัดสินตามที่กฎหมายบัญญัติ ในการแก้ไขการละเมิด รวมทั้งค่าชดเชย หากเกิดการละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพบุคคลนั้น รวมทั้งการบังคับการให้เป็นไปตามคำตัดสินและเงินชดเชยในขั้นสุดท้ายโดยมิชักช้า

3. เพื่อให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายเช่นเดียวกัน บุคคลทุกคนมีสิทธิ โดยลำพังหรือโดยร่วมกับผู้อื่นในการ

(ก) ร้องเรียนนโยบายหรือการกระทำของเจ้าหน้าที่เฉพาะรายและของหน่วยงานของรัฐบาล ในกรณีที่มีการละเมิดสิทธิมนุษยชนและเสรีภาพขั้นพื้นฐาน โดยการยื่นคำร้องหรือวิธีการอื่นที่เหมาะสม ไปยังองค์กรที่มีอำนาจด้านตุลาการบริหารหรือนิติบัญญัติภายในประเทศ หรือองค์กรที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องอื่นตามที่ระบบกฎหมายของรัฐนั้นระบุ ที่จะตัดสินคำร้องเรียนได้โดยมิชักช้า

(ข) เข้าร่วมฟังกระบวนการรับฟัง พิจารณา และได้สวนสาธารณะเพื่อให้ได้ความเห็นที่จะสร้างมติในการปฏิบัติตามกฎหมายภายในประเทศ และพันธกรณีค้ำประกันสัญญา ระหว่างประเทศเกี่ยวข้อง

(ค) เสนอและให้ความช่วยเหลือด้านกฎหมายอย่างมีคุณภาพของวิชาชีพ หรือคำแนะนำและความช่วยเหลืออื่นใดที่เกี่ยวข้องอื่นในการพิทักษ์สิทธิมนุษยชนและเสรีภาพขั้นพื้นฐาน

4. เพื่อให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายเช่นเดียวกัน และเพื่อให้เป็นไปตามตราสารและกระบวนการระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง บุคคลทุกคนมีสิทธิ โดยลำพังหรือโดยร่วมกับผู้อื่นที่จะเข้าถึงและสื่อสารโดยไม่ถูกกีดกันกับหน่วยงานระหว่างประเทศทั่วไปหรือที่มีหน้าที่เฉพาะในการรับและพิจารณาคำร้องเรียนที่เกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนและเสรีภาพขั้นพื้นฐาน

บุคคลทุกคนมีสิทธิ โดยลำพังหรือโดยร่วมกับผู้อื่น ที่จะเข้าถึงและสื่อสารโดยไม่ถูกกีดกัน กับหน่วยงานระหว่างประเทศทั่วไป หรือที่มีหน้าที่เฉพาะในการรับและพิจารณาคำร้องเรียนที่เกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนและเสรีภาพขั้นพื้นฐาน

5. รัฐควรดำเนินการสอบสวนโดยพลันอย่างเป็นกลาง หรือประกันว่าจะมีการสืบสวนเมื่อมีเหตุที่น่าเชื่อถือได้ว่าเกิดการละเมิดสิทธิมนุษยชนและเสรีภาพขั้นพื้นฐานในดินแดนที่อยู่ภายใต้เขตอาณาของรัฐนั้น

ข้อ 10

บุคคลจะต้องไม่เข้าร่วม โดยการกระทำหรือเพิกเฉยไม่กระทำเมื่อจำเป็นที่เป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนและเสรีภาพขั้นพื้นฐาน และบุคคลจะต้องไม่ถูกลงโทษหรือได้รับการปฏิบัติเยี่ยงปรปักษ์ใดๆ ในการปฏิเสธการกระทำดังกล่าว

ข้อ 11

บุคคลทุกคนมีสิทธิ โดยลำพังหรือโดยร่วมกับผู้อื่น ในการประกอบอาชีพหรือวิชาชีพ ที่ถูกต้องตามกฎหมาย บุคคลทุกคนที่โดยอาชีพของบุคคลนั้นอาจมีผลกระทบต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิมนุษยชน และเสรีภาพขั้นพื้นฐานของบุคคลอื่นแล้ว ควรเคารพสิทธิและเสรีภาพเหล่านั้น และปฏิบัติตามมาตรฐานในประเทศและระหว่างประเทศเกี่ยวกับหลักปฏิบัติหรือจริยธรรมของอาชีพและวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง

ข้อ 12

1. บุคคลทุกคนมีสิทธิ โดยลำพังหรือโดยร่วมกับผู้อื่น ที่จะมีส่วนร่วมในกิจกรรมโดยสันติเพื่อต่อต้านการละเมิดสิทธิมนุษยชนและเสรีภาพขั้นพื้นฐาน

2. รัฐต้องดำเนินมาตรการที่จำเป็นเพื่อประกันให้มีการคุ้มครองจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องแก่บุคคลทุกคน โดยลำพังหรือโดยร่วมกับผู้อื่น จากความรุนแรง การข่มขู่ การตอบโต้ การเลือกปฏิบัติที่เป็นการปฏิบัติโดยพฤตินัยหรือโดยนิตินัย การกีดกัน หรือการปฏิบัติโดยพลการอื่นใดที่เป็นผลจากการที่บุคคลนั้นได้ใช้สิทธิอย่างชอบธรรมตามที่อ้างถึงในปฏิญญานี้

3. เกี่ยวกับเรื่องนี้ บุคคลทุกคนมีสิทธิ โดยลำพังหรือโดยร่วมกับผู้อื่น ในการได้รับ

บุคคลทุกคนมีสิทธิ โดยลำพังหรือโดยร่วมกับผู้อื่น ที่จะมีส่วนร่วม
ในกิจกรรมโดยสันติเพื่อต่อต้านการละเมิดสิทธิมนุษยชนและเสรีภาพ
ขั้นพื้นฐาน

การคุ้มครองอย่างมีประสิทธิภาพตามกฎหมายภายในประเทศในการที่จะตอบโต้หรือคัดค้านอย่างสันติต่อกิจกรรมและการกระทำใด รวมถึงการละเลย ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับรัฐซึ่งส่งผลให้เกิดการละเมิดสิทธิมนุษยชนและเสรีภาพขั้นพื้นฐาน เช่นเดียวกับการใช้ความรุนแรงที่เกิดจากกลุ่มบุคคลหรือปัจเจกบุคคลอื่น ที่มีผลกระทบต่อการอุปโภคสิทธิมนุษยชนและเสรีภาพขั้นพื้นฐาน

ข้อ 13

บุคคลทุกคนมีสิทธิ โดยลำพังหรือโดยร่วมกับผู้อื่น ในการหว่านล้อม ได้รับ และใช้ทรัพยากรทั้งหลายเพื่อจุดประสงค์ในการส่งเสริมและปกป้องสิทธิมนุษยชนและเสรีภาพขั้นพื้นฐานโดยสันติวิธีตามบทบัญญัติข้อ 3 แห่งปฏิญญานี้

ข้อ 14

1. รัฐมีความรับผิดชอบในการดำเนินมาตรการด้านนิติบัญญัติ ตุลาการ และบริหาร หรืออื่นๆ ที่เหมาะสม เพื่อเป็นการส่งเสริมความเข้าใจของทุกคนภายใต้เขตอำนาจรัฐถึงสิทธิด้านพลเมือง การเมือง เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม

2. มาตรการดังกล่าว รวมถึง

(ก) จัดพิมพ์ และจัดให้มีกฎหมายและระเบียบภายในและที่เกี่ยวข้องกับตราสารสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศขั้นพื้นฐานที่เกี่ยวข้องอย่างกว้างขวาง

(ข) การเข้าถึงอย่างเต็มที่และเท่าเทียมกันถึงเอกสารระหว่างประเทศเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชน รวมทั้งรายงานตามช่วงเวลาของรัฐต่อคณะกรรมการประจำสนธิสัญญาด้านสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศที่รัฐนั้นเป็นภาคี เช่นเดียวกับบันทึกสรุปการหารือ และรายงานอย่างเป็นทางการขององค์กรอื่นๆ

3. รัฐต้องประกันและสนับสนุนการก่อตั้งและพัฒนางองค์กรอิสระแห่งชาติ เพื่อส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนและเสรีภาพขั้นพื้นฐานในทุกดินแดนภายใต้เขตอำนาจรัฐตามความเหมาะสม ไม่ว่าจะเป็นผู้ตรวจการแผ่นดิน คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ หรือสถาบันแห่งชาติในรูปแบบใดรูปแบบหนึ่ง

รัฐต้องประกันและสนับสนุนการก่อตั้งและพัฒนางองค์กรอิสระแห่งชาติ เพื่อส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนและเสรีภาพขั้นพื้นฐาน

ข้อ 15

รัฐมีความรับผิดชอบในการส่งเสริมและอำนวยความสะดวกในการสอนสิทธิมนุษยชน และเสริมภาพขั้นพื้นฐานในการศึกษาทุกระดับชั้น และประกันว่าผู้รับผิดชอบทั้งปวงในการฝึกอบรมทนายความ เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจในการบังคับใช้กฎหมาย บุคลากรในกองทัพ และเจ้าหน้าที่ของรัฐ ได้รวมเรื่องการสอนสิทธิมนุษยชนไว้ในหลักสูตรการฝึกอบรมอย่างเหมาะสม

ข้อ 16

ปัจเจกบุคคล องค์กรเอกชน และสถาบันที่เกี่ยวข้อง มีบทบาทที่สำคัญในการช่วยให้สาธารณชนได้ตระหนักถึงปัญหาที่เกี่ยวข้องกับสิทธิมนุษยชนและเสริมภาพขั้นพื้นฐาน โดยผ่านกิจกรรมต่างๆ เช่น การศึกษา การฝึกอบรม การวิจัยในสาขาที่จะช่วยให้เกิดความเข้มแข็งในการสร้างความเข้าใจ ขันติธรรม สันติภาพ และมีมิตรภาพระหว่างชาติ และระหว่างกลุ่มเชื้อชาติและศาสนาทั้งปวง โดยคำนึงถึงภูมิหลังของสังคม และชุมชนที่หลากหลายในการทำกิจกรรมต่างๆ

ข้อ 17

ในการใช้สิทธิและเสรีภาพที่บัญญัติไว้ในปฏิญยานี้บุคคลทุกคนไม่ว่าจะดำเนินการโดยลำพังหรือร่วมมือกับผู้อื่น ต้องอยู่ภายใต้ข้อจำกัดที่สอดคล้องกับพันธกรณีระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง และกำหนดไว้ในกฎหมายเท่านั้น เพื่อจุดประสงค์ในการให้เกิดการตระหนักและเคารพอย่างเหมาะสมในสิทธิและเสรีภาพของบุคคลอื่น และเพื่อให้เป็นไปตามเกณฑ์ที่เป็นธรรมในด้านศีลธรรม ความสงบเรียบร้อยของสาธารณะ และสวัสดิการโดยทั่วไปของสังคมประชาธิปไตยเท่านั้น

ข้อ 18

1. บุคคลทุกคนมีหน้าที่ต่อและภายในชุมชน ที่บุคคลนั้นสามารถพัฒนาบุคลิกภาพได้อย่างเสรีและเป็นอิสระได้เท่านั้น

ปัจเจกบุคคล กลุ่มบุคคล สถาบัน และองค์การเอกชน มีบทบาทที่สำคัญและความรับผิดชอบที่จะปกป้องประชาธิปไตย ส่งเสริมสิทธิมนุษยชนและเสรีภาพขั้นพื้นฐาน และช่วยให้เกิดการส่งเสริม และความก้าวหน้าของสังคม สถาบันและกระบวนการที่เป็นประชาธิปไตย

2. ปัจเจกบุคคล กลุ่มบุคคล สถาบัน และองค์การเอกชน มีบทบาทที่สำคัญและความรับผิดชอบที่จะปกป้องประชาธิปไตย ส่งเสริมสิทธิมนุษยชนและเสรีภาพขั้นพื้นฐาน และช่วยให้เกิดการส่งเสริม และความก้าวหน้าของสังคม สถาบันและกระบวนการที่เป็นประชาธิปไตย

3. ปัจเจกบุคคล กลุ่มบุคคล สถาบัน และองค์การเอกชน มีบทบาทสำคัญและความรับผิดชอบเช่นกันในการช่วยให้เกิดการส่งเสริมสิทธิของทุกคนตามความเหมาะสมที่จะมีระเบียบสังคมและระเบียบระหว่างประเทศที่สิทธิและเสรีภาพที่บัญญัติไว้ในปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนและตราสารสิทธิมนุษยชนอื่น ได้รับการเคารพอย่างเต็มที่

ข้อ 19

ข้อความในปฏิญญานี้จะนำไปตีความในทำนองให้ปัจเจกบุคคล กลุ่มบุคคล หรือองค์กรของสังคมใด หรือรัฐใดที่จะมีสิทธิในกิจกรรมหรือการกระทำใดที่มีจุดมุ่งหมายในการทำลายสิทธิและเสรีภาพที่กล่าวถึงในปฏิญญานี้ไม่ได้

ข้อ 20

ข้อความในปฏิญญานี้จะตีความเพื่อยอมให้รัฐทั้งหลายสนับสนุน และส่งเสริมกิจกรรมของปัจเจกบุคคล กลุ่มบุคคล สถาบัน หรือองค์การเอกชนในทางที่ขัดกับบทบัญญัติของกฎบัตรสหประชาชาติมิได้

ISBN 974-91173-0-1

สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
422 ถนนพญาไท แขวงวังใหม่ เขตปทุมวัน กทม. 10330
โทรศัพท์ 0 2219 2953 โทรสาร 0 2219 2953
www.nhrc.or.th